

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap
Institutionen för didaktik och lärares praktik

1FL402 Lek, lärande och omsorg i förskolan, 15 högskolepoäng
Play, Learning and Care in Pre-school, 15 credits

Huvudområde

Didaktik

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2017-12-20

Senast reviderad 2018-08-29 av Fakulteten för samhällsvetenskap. Revidering av litteratur. Målen omflyttade för att passa respektive delkurs.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2018

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Engelska A, Samhällskunskap A. (Områdesbehörighet 6a med undantag från Nk A och En B)

Mål

Delkurs 1: Teoretiska perspektiv på lek och lärande

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- Redogöra för och jämföra teorier om lek
- Relatera lek till utveckling och lärande
- Kritiskt granska lek och lärande ur ett makt- och genusperspektiv
- Förklara relationen mellan omsorg, fostran och lärande samt argumentera för hur dessa bildar en helhet i förskolans verksamhet

Delkurs 2: Förskolan – en arena för lek och lärande

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- Analysera förutsättningarna för lek och lärande utifrån observationer
- Argumentera för temainriktat/ lekbaserat arbetssätt som innefattar estetiska uttrycksformer
- Redogöra för och jämföra olika perspektiv på barns samlärande
- Beskriva och jämföra pedagogiska filosofier och inriktningar relaterat till omsorg, fostran lek och lärande

- Redogöra för olika perspektiv på digitala medier och digitala verktyg för lek och lärande

Innehåll

Förskolan är en del av utbildningssystemet och i kursen fokuseras förskolans uppdrag att erbjuda en verksamhet där lek, lärande, omsorg och fostran bildar en helhet. I den första delkursen bearbetas aktuella teorier medan den andra delkursen företrädevis är inriktad på metodiska/didaktiska perspektiv på förskolan som arena för barns lek och lärande.

Professionsbas och professionell progression

I kursen fokuseras förskollärares professionella förhållningssätt i relation till barnen. Genom forskning, litteratur och fältstudier får den studerande teoretiska förutsättningar för att både analysera och utveckla lekbaserat och temainriktat arbetssätt.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

I kursen kommer den studerande i kontakt med aktuella forskningsfält genom att bearbeta såväl vetenskapliga artiklar som avhandlingar. Den studerande får arbeta vidare med observation som vetenskaplig metod, nu med fokus på barns lek och lärande. I samband med skriftliga redovisningar tränas det akademiska skrivandet med tonvikt på att sakligt och korrekt kunna redovisa och kommentera vetenskapliga källor, samt att utveckla förmågan att kritiskt granska och kommentera texter.

Delkurs 1 Teoretiska perspektiv på lek och lärande 7,5 högskolepoäng

Centralt i kursen är teorier om lek och lärande relaterat till förskoledidaktik/metodik. I kursen synliggörs hur svensk förskola har länkat samman omsorg och lärande, benämnt *educare*. Begreppet *educare* problematiseras också i förhållande till andra begrepp som t.ex. barnperspektiv och barns perspektiv.

Delkurs 2 Förskolan - en arena för lek och lärande 7,5 högskolepoäng

I kursen genomförs fältstudier med fokus på vilka förutsättningar barn har för lek och lärande i förskolan. Vidare problematiseras betydelsen av digitala medier och verktyg. Lek, lärande, omsorg och fostran ställs även i relation till ett lekbaserat/temainriktat arbetssätt som inkluderar estetiska uttrycksformer och ställs i relation till olika pedagogiska filosofier och inriktningar. Kursen behandlar också teorier om barns samlärande.

Undervisningsformer

Undervisningen bedrivs i arbetsformer såsom föreläsningar, seminarier och fältstudier. Uppgifter genomförs såväl individuellt som i grupp.

I en professionsportfolio dokumenterar den studerande sitt eget lärande för att samla de insikter och kunskaper som erhålls genom hela utbildningen till en produkt som kan användas i den studerandes framtida yrkesroll.

Obligatoriska moment framgår av kursens studieinstruktioner.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examination sker genom seminarier, skriftliga och muntliga tentamina. Oavsett examinationsform är det den enskildes prestationer som bedöms och betygsätts. För betyget godkänd ska kursens mål vara uppnådda. För betyget Väl godkänt på hela kursen krävs betyget Väl godkänt på tre av fyra provmoment.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till de studenter som gått kursen samt presenteras tillsammans med eventuellt vidtagna åtgärder för studenterna nästa gång kursen ges. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i en examen tillsammans med följande kurser som helt eller delvis överlappar innehållet i denna kurs: 1FL002 Lek, lärande och omsorg i förskolan

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den studerande.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Teoretiska perspektiv på lek och lärande 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Engdahl, Ingrid, & Årlemalm-Hagsér, Eva (red) (2015). *Att bli förskollärare.*

Mångfacetterad komplexitet. Stockholm: Liber AB, (Kapitel 7, 9) (32 s). ISBN: 9789147099627

Hedlin, Maria (2010). *Lilla genushäftet 2.0: om genus och skolans jämställdhetsmål.* Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap, Linnéuniversitetet. (44 s) www.skolverket.se/sb/d/2690/a/17942

Knutsdotter Olofsson, Birgitta . (sen. upplaga). *Den fria lekens pedagogik. Teori och praktik om fantasileken.* Stockholm: Liber (240 s.).

Johansson, Eva (2011). *Möten för lärande. Pedagogisk verksamhet för de yngsta barnen i förskolan.* Stockholm: Myndigheten för skolutveckling, (Kapitel 1-5) (165s). ISBN: 978-91-86529-59-8. www.skolverket.se/publikationer?id=1830

Johansson, Eva & Pramling Samuelsson, Ingrid (2007). *"Att lära är nästan som att leka": lek och lärande i förskola och skola.* Stockholm: Liber, (248 s). ISBN 978-91-47-08436-4

Johansson, Eva (2008). *"Gustav får visst sitta i tjejsoffan!" Etik och genus i förskolebarns världar.* Stockholm: Liber AB, (224 s). ISBN: 9789147084715

Riddersporre, Bim & Persson, Sven (senaste upplagan). *Utbildningsvetenskap för förskolan.* Stockholm: Natur & Kultur.

Sommer, Dion (2009). *Barndomspsykologi: utveckling i en förändrad värld.* 3. uppl. Malmö: Liber, (Kapitel IV) (33 s). ISBN: 978-91-88298-72-6

Tullgren, Charlotte (2004). *Den välreglerade friheten. Att konstruera det lekande barnet.* MALMÖ STUDIES IN EDUCATIONAL SCIENCES No. 10. Lärarutbildningen Malmö högskola, (142 s). ISBN: 9185042072 dspace.mah.se/handle/2043/7828

Aktuella styrdokument för förskola och förskoleklass tillkommer. Vetenskapliga artiklar och skönlitterär bok kan tillkomma.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Förskolan - en arena för lek och lärande 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Engdahl, Ingrid, & Årlemalm-Hagsér, Eva (red) (2015). *Att bli förskollärare.*

Mångfacetterad komplexitet. Stockholm: Liber AB, (Kapitel 4-5, 8) (49 s). ISBN: 9789147099627

Forssell, Anna (red.) (2011). *Boken om pedagogerna.* 6., [omarb.] uppl. Stockholm:Liber, (s 12-40 samt ett tilldelat kapitel). ISBN: 978-91-47-10000-2

Jensen, Mikael & Harvard, Åsa (red.) (2009). *Leka för att lära: utveckling, kognition och kultur.* 1. uppl. Lund: Studentlitteratur, (Kapitel 6-9, 12) (85 s). ISBN: 9789144051512

Johansson, Eva (2011). *Möten för lärande. Pedagogisk verksamhet för de yngsta barnen i förskolan*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling, (Kapitel 6-7) (35 s). ISBN 978-91-86529-59-8. www.skolverket.se/publikationer?id=1830

Magnusson, Maria & Pramling, Niklas. (2018). In 'Numberland': play-based pedagogy in response to imaginative numeracy. *International Journal of Early Years Education*. 26. 24-41

Williams, Pia (2006). *När barn lär av varandra samlärande i praktiken*. Stockholm: Liber, (108 s). ISBN: 91-47-08404-9

Åberg, Ann & Lenz Taguchi, Hillevi (2005). *Lyssnandets pedagogik: etik och demokrati i pedagogiskt arbete*. 1. uppl. Stockholm: Liber, (150 s).

Aktuella styrdokument för förskola och förskoleklass tillkommer. Vetenskapliga artiklar och skönlitterär bok kan tillkomma.